

Պարույր Սևակ

Հպատակի խոսվածքներ

Ասում են, թե մի բան կա լոկ,
Որ անձնապես ու մեն-մենակ են սովորում՝
Գիտությունը տառապանքի...
Ու կսկիծն է տիրակալի հովեր առնում:
Ա՛խ, տե՛ր Կսկիծ, հարկավոր չէ՛,
Բավակա՛ն է, տե՛ր, ողորմյա՛:
Այս դժվարին գիտության մեջ
Հմտացել են ես շա՛տ վաղուց:
Ու շիներ թե ինքնաձին բարությունըս,
Կարող էի ի՛նքս դառնալ
Ուսուցչապետն ա՛յն գիտության,
Որ անձնապես ու մեն-մենակ են սովորում:
Ա՛խ, տե՛ր Կսկիծ,
Այսքանն արդեն բավակա՛ն է,
Է՛լ ավելին հարկավոր չէ՛, տե՛ր, ողորմյա՛...
Չե՛մ ուրանում.
Ես քո նախկին ու մշտական հպատակն եմ:
Ուրեմն այլևս ինչի՞ համար
Ուժը փորձել հպատակի հլու մեջքին:
Ինչի համա՛ր, տե՛ր, ողորմյա՛...
Եվ չափազանց զգո՛ւյշ են ես,

Նույնիսկ վախկո՛տ.
Անջատումից եմ վախենում,
Երկյուղում եմ տվայտանքից չվտարվող,
Կարոտի սև արյունումից եմ սարսափում...
Ա՛խ, տե՛ր Կսկիծ,
Քո բարձունքից ամենագոր
Մի պահ անսա հեզ ու հլու հպատակիդ.
-Դժվա՛ր բան է մարդ լինելը,
Դժվար է, տե՛ր:
Ամբողջ կյանքում
Ես եղել եմ ազնիվ, ինչպես... խաղալիքը:
Ուրեմն ինձ էլ պետք է ջարդել
Խաղալիքի նման: Ինչո՞ւ:
Հարկավոր չէ՛, տե՛ր, ողորմյա՛...
Չէ՞ որ նույնիսկ ավերվելուց հետո
Վանքը վանք է կոչվում
Եվ կամուրջը՝ կամուրջ կրկին:
Ուրեմն ինչո՞ւ գուր ուժ փորձել:
Չէ՞ որ, տե՛ր իմ, փորձը մեկի
Մյուսի համար շատ հաճախ է փորձանք դառնում:
Հարկավոր չէ՛, տե՛ր, ողորմյա՛...
Կրկի՞ն ասեմ,
Որ չափագա՛նց զգույշ եմ ես,
Նույնիսկ վախկո՛տ:
Վախենում եմ
Մինչև անգամ... հայելու մեջ ինձ նայելուց.
Կարեկցանքից վատթար բան է միշտ հարուցում
Իմ... ժպիտը:
Ա՛խ, տե՛ր Կսկիծ,
Քո բարձունքից ամենագոր

Մի պահ անսա հեզ ու հլու հպատակիդ.

-Անտանելի՛ - ահե՛ղ բան է,

Երբ խղճում է մարդ ինքն իրեն:

Առավել քան բավական է հենց այսքանը,

Իսկ ավելին հարկավոր չէ՛,

Տե՛ր, ողորմյա՛...

.....

Երբ կսկիծն է դառնում արդեն անտանելի,

Ասում են, թե մոտենում է նրա վերջը.

Չո՛ւր են ասում:

Սո՛ւտ են ասում:

Ճի՛շտ կասե՛ին,

Եթե իրո՛ք մենք անձնապես

Ու մեն-մենակ սովորե՛ինք

Գիտությունը տառապանքի:

Բայց մենք, կարծես, միասի՛ն ենք այդ սովորում

Մի վիթխարի լսարանում,

Որտեղ... սերն է դասախոսում... մնջախաղով՝

Խուլ-համրերի համար կարծես:

Եվ չի՛ օգնի «տեր ողորմյա»-ն:

Մնում է, որ դու ի՛նձ սիրես,

Ես քե՛զ սիրեմ,

Մենք թե՛ իրար, թե մեզ սիրենք՝

Ընդդեմ այս խուլ տառապանքի,

Կույր կսկիծի,

Համըր ցավի.

Սիրենք իրար... հավիտենից հավիտյա՛նքս,

Եվ թող նույնիսկ չգտնվի գոնե մե՛կը,

Որ բարությունք «ամե՛ն» ասի:

Ո՛չ «ողորմյա»,

Ո՛չ էլ «ամեն»:

Բավական է:

Հարկավոր չէ...

14.III.1964թ.

Դիլիջան